

— (*Dramatično društvo*) si sme vražepolno žaloigro „Mlinar in njegova hči“ med svoje najboljše vvrstiti, gospodičini Jamnikovi in gospodoma Šusteršiču in Jeločniku gré prvenstvo tega večera; vendar se nam dozdeva, da je gospodičina Jamnikova zadnji prizor, ko umira, lani naravnješe izvršila. Gledišče je posebno v „olimpu“ bilo tako polno, da se je vse trlo.

— (*Šesta predstava dramatičnega društva*) v deželnem gledališči bo jutri četrtek 9. t. m. Predstavljala se bode prvič od g. Fr. Zakrajseka iz francoskega poslovenjena veseloigra „Lažnjivi strijc“ v 3 dejanjih, pred igro pa bode predstavljal g. Šusteršič prizor s petjem „štirje temperamenta“. Sedeži se dobivajo kakor po navadi. Kasa se bode odprla ob pol 7. uri zvečer, začetek ob 7. uri.

— (*Poberki iz časnikov.*) „Tagblatt“, oznanovaje, da kranjska kupčijska zbornica razpošilja iz Dunaja prejete programe za razstavo tehniško, ko bode prihodnje leto v Moskvi na Rusovskem, pritikuje ironično, da zdaj bode na „visoko stopinjo povzdignjena obrtnija Slovenije priliko imela se skazati pred svetom“. Tej psovki odgovorimo le to: Če obrtnija naroda slovenskega ni na tako visoki stopinji kakor vaša nemška, kdo neki je kriv tega? kdo drug neki kot stoletni nemški stroj naših šol! — Kaj družega kot to, da nimamo nobene obrtnijske šole in da še v realki naši se je dosihmal vse učilo v „izveličavnem“ nemškem jeziku! In če učenec, ki nemški ne zna, je prišel v nedeljsko obrtnijsko šolo k prof. Pergerju, ga je zapodil, ker nemški ne zna! Če tedaj, kakor nemčurji nam očitajo, narod „Slovenije“ ni podučen v obrtnijstvu, je le nemškutarija tega kriva; **vsaj ste dosihmal zmirom imeli šolstvo v svojih rokah!** Vsaj se je Vam pogača pekla v šolah, nam pa ste drobtine metali. Naš narod ima bistro glavo kakor malokter drug; dajte mu pomočke učenja v njegovem jeziku v šolah, pa boste videli, da Vas vse vžene v kozji rog. Al tega ravno se Vi bojite; zato mu ne privoščite národnih šol, ki jih ima vsak narod; zato ste že otroku v ljudski šoli glavo mešali s tujim jezikom, da je spaka postal, ki ni znal ne maternega ne nemškega jezika! Ker tega, da je Slovenec zabite glave, se še nihče trditi ni drznil, kako se vjema zdaj s „Tagbl.“ psovko to, da so nemčurji v deželnem zboru kranjskem in v državnem zboru dunajskem čenčali to, da „v vsaki kranjski koči se govori nemški“ — in vendar so „ti nemci“ tako zabiti v obrtniji?! Ali Vam je strast že tako možgane omamila, da ne čutite, da psovke, ktere mečeta na narod naš, padajo po centu teške samo na Vas nazaj?

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 7. nov. — Najnovejša, komaj 12 ur stara, silno važna novica je ta, da je **Beust šel rakom žvižgat!** To novico ste ravnokar prinesle nova in stara „Presse“, in ker ste jo oni dve prinesle, misliti je, da je tudi gotova. Po takem bili bi rešeni tistega tujca, ki je bil največa nesreča Avstriji, — čegar glasoviti izrek je bil: „Slovane na zid pritisniti“, — ki nam je skoval nesrečni dvalizem, po katerem se je naši avstrijski strani navalilo 70 odstotkov, ogerski pa le 30 odstotkov plačila skupnih državnih stroškov, in po katerem so Magjari prišli do tega, da tlačijo Hrvate in Erdeljce, Srbe in Rumune pod znamenjem ogerske krone, pa se po Andrassy-u vtikujejo celó v avstrijske zadeve tako, da se je razdrila po Hohenwartu tako veselo začeta poravnava. Šel je tedaj ta grobokop Avstrije s pretvezo, da je „bolehen“, ali prav za prav, ker je moral

iti, ker se mu je neki od visoke strani želja razodela, da naj gré, — kaj ga je pokopalo, se danes še ne vé. Na mesto njegovo za državnega kancelara pride neki — tako piše „Presse“ — Andrassy in na Andrassy-ovo mesto za predsednika ogerskega ministerstva Lonyay. Al tudi če pride Andrassy, ne bo star postal kot državni kancelar avstrijski, kajti človek, ki se je drznil cesarju unidan priporočati, da v Avstriji more le absolutizem vladati, si je pisal že sam sebi najostrejšo rzsodbo. Al če tudi pride, bodo kakor Beusta pretrpeli tudi njega avstrijski narodi; škoda le, če tudi za mesece, bilo bi za tako novo skušnjo. Velika večina avstrijskih narodov je menda že dosti glasno govorila, da mož, ki je vreden zdaj na čelo vlade postavljen biti, da pomiri in vredi Avstrije, je grof Hohenwart. Čem preje se povrne on, tem bolje je za Avstrijo.

Vrnimo se zdaj k drugim novicam nazaj. Po odstopu Hohenwartovem je cesar pohlicial barona Kellersperga (bivšega voditelja c. k. namestnije v Pragi in ces. namestnika v Trstu), naj sestavi novo ministerstvo, kteremu bi on predsednik bil. Do zdaj še ni za gotovo znano, ktere možé bode nasvetoval za ministre Njegovemu Veličanstvu, ker pravijo, da še le izdeluje načrt, kako da misli vladati Avstrijo. To pa se že vé, da tista imena, o kterih so dozdej časniki pisali, da utegnejo ministri biti, niso nikomur všeč, kakor tudisam Kellersperg (rojen Štajerec) nikomur ne; ustavovercem je prehud birokrat, federalistom prehud ustavoverec. Delajo se sicer ustavoverci, kakor da bi bili ž njim zadovoljni; al „Politik“ je menda zadovoljnost decembristov dobro izrazila s pregovorom, da „v sili hudič tudi muhe zoblje“. Čakajo tedaj, kaj bode. V programu Kellerspergovem so neki njegovi prijatelji že to brali, da namerava razpustiti deželni zbor česki, moravski, gornje-avstrijski in kranjski, po mnenji družih tudi zbor gališki in bukovinski. Tedaj tudi kranjski deželni zbor je med tistimi, ki se more ponašati, da je strah ustavover-skim ministrom. Slava mu za to! Z odločno in stano-vitno svojo opozicijo jo je kranjski zbor prinesel do velike časti. Če pride do razpusta in novih volitev, bodo naši vrli volilci že vedeli, kako bodo spet volili.

Česko. Iz Prage. Danes bode — in menda v zadnji seji — deželni zbor tukajšni, sklenil odgovor na cesarjevo pismo (reskript) od 30. oktobra, podpisano od ministra Holzgethan-a. Ker je ta po Beustu in Andrassy-u nasvetovani reskript popolnoma v nasprotji z onim od 12. septembra, ki je deželnemu zboru došel pod ministerstvom Hohenwartom, ni po spomenici Clam-Martiničevi in Riegerjevi nikakoršnega upanja, da bi deželni zbor česki danes volil poslance v državni zbor Dunajski, kajti ta — drugi — reskript stoji na stališču decemberske ustave, ktere zbor česki ni nikdar sprejel, in ne priznava državnega prava českega kraljestva in enacega prava družih dežel avstrijskih. Brez tega priznanja, ki ga je izrekoma priznal reskript Njegovega Veličanstva 12. septembra t. l., pa se deželni zbor česki ne bode spustil v nobeno razpravo. Ali bode česki zbor danes odgovoril po poti resolucije ali po poti adrese, se še ne vé.

— Ko je dr. Rieger pogumni borilec za deželno pravo, prvič po raztrgani poravnavi iz Dunaja prišel v Prago, je bil od velike množice vseh stanov sijajno sprejet; dijaki so vozu celó konje izpregli in ga sami peljali. Dr. Rieger je pri tej priliki govoril, kako je bilo na Dunaji, in rekel, „da nismo premagani, temuč za zdaj le na stran potisnjeni“, in da presvitli cesar nikakor ni kriv nesrečnega izida, ampak krivi so le merodajni ustavni svetovalci.